

Tyskland er afgørende for dansk økonomi

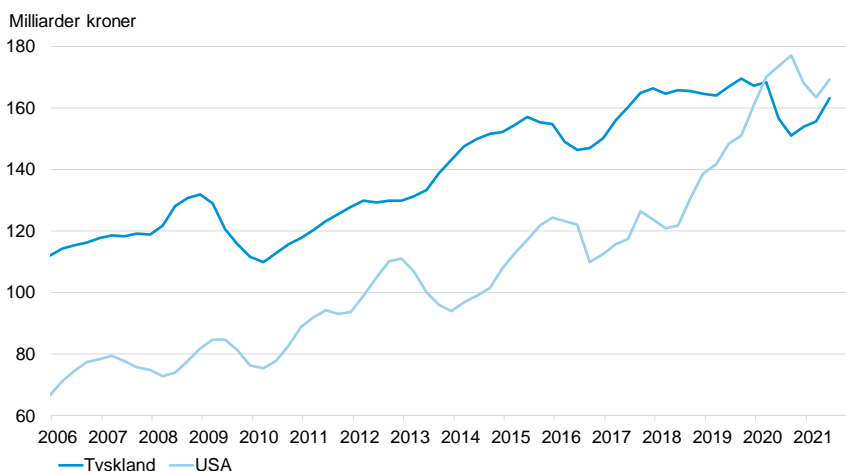
Tyskland har utrolig stor betydning for dansk erhvervsliv. Mere end 10.000 danske virksomheder eksporterer til Tyskland, hvilket giver grobund for 115.000 danske arbejdspladser. Stagnerende eksport over de seneste fem år, skæv eksportfordeling og meget lavere markedsandel end i Norden vidner om, at vi stadig har potentiale for mere eksport til vores store nabo mod syd.

Tyskland er Danmarks største samhandelspartner, men på eksportsiden har de tabt førstepladsen til USA

Tyskland er Danmarks absolut største samhandelspartner. Vi handler varer og tjenester for 340 milliarder kroner over grænsen hvert år. Fokuseres alene på eksporten så mistede tyskerne sidste år deres placering som vores største eksportmarked. I 2020 eksporterede vi for 154 milliarder kroner til Tyskland, og dermed måtte de overlade

Eksporten til Tyskland er bremset op

Eksport af varer og tjenester i løbende priser, rullende år

Kilde: Danmarks Statistik

førstepladsen til USA – en plads tyskerne ellers har siddet på siden 1977.

Stilstand i eksporten før corona

Eksporten til Tyskland var præget af stilstand fra 2017 til 2019, hvor amerikanerne hentede kraftigt ind på tyskerne. Det var dog først under coronakrisen, at amerikanerne overtog førstepladsen, da eksporten til Tyskland faldt med 13 milliarder kroner i 2020. Der er ved at komme gang i eksporten til Tyskland igen, men den er fortsat ikke tilbage på samme niveau som før corona.

Færre turister og vindmøller har reduceret eksporten til Tyskland

Bredt sammensat eksport med mange jobs

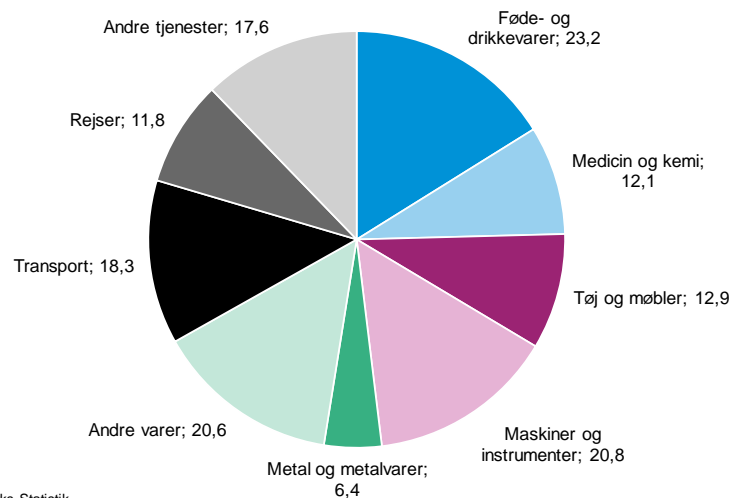
Faldet i eksporten til Tyskland i 2020 skyldes især et mindre salg af maskiner og færre turistindtægter fra tyskerne. Coronarestriktionerne har svækket indtægterne fra tyske turister, mens færre vindmøller står bag hovedparten af nedgangen i eksporten af maskiner. Tyskland har i en årrække været Danmarks største eksportmarked for energiteknologi¹. Denne del af eksporten blev dog halveret i 2020.

Eksporten til Tyskland er meget bredt sammensat

Eksporten til Tyskland er meget bredt sammensat og kommer fra mange forskellige varer og tjenester. Tyskland er Danmarks største eksportmarked inden for fødevarer, tøj og møbler, maskiner og rejser.

Eksporten til Tyskland er meget bredt sammensat

Eksport opdelt på kategorier i 2020, angivet i mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

¹ Eksport af energiteknologi og -service 2020. Analyse lavet i samarbejde mellem Energistyrelsen, Dansk Energi, DI Energi, Wind Denmark og Dansk Fjernvarme.

115.000 danske arbejdspladser afhænger af eksporten til Tyskland

Den store eksport til Tyskland sikrer mange arbejdspladser i Danmark. Mere end 115.000 danske arbejdspladser afhænger af eksporten til Tyskland. Ingen andre eksportmarkeder står bag så stor en del af jobskabelsen i Danmark. USA har vokset sig til et større eksportmarked, men eksportsammensætningen til USA giver anledning til færre arbejdspladser.

Mere end 10.000 danske virksomheder eksporterer varer til Tyskland

Tyskland er det marked, som flest virksomheder handler med. Ifølge Danmarks Statistik har mere end 10.000 danske virksomheder vareeksport til Tyskland. Dermed er det to ud af tre danske eksportvirksomheder, som handler med tyskerne. Det samme gør sig gældende med importen.

Eksporten til Tyskland er skævt fordelt

Danske virksomheder har en stor eksport til Tyskland, men der er stor forskel på, hvor meget vi sælger til de enkelte bundesländer. Vi har klart den største eksport til de nordlige bundesländer.

Størst eksportandel i Slesvig-Holstein

Nordrhein-Westfalen købte sidste år danske varer for lidt over 18 milliarder kroner, hvilket gør dem til den største destination for danske varer i Tyskland. Set i forhold til indbyggertal og velstandsniveauet er Schleswig-Holstein med afstand det største marked i Tyskland for danske varer. På de næste pladser kommer Mecklenburg-Vorpommern og Hamburg.

Dansk vareeksport til Tyskland, 2020

	Befolkning	BNP pr. indbygger, kr.	Dansk vareeksport, mio. kr.	Dansk vareeksport pr. indbygger, kr.	Dansk vareeksport pr. indbygger, promille af indkomst
Nordrhein-Westfalen	17.925.570	262.200	18.226	1.017	3,9
Schleswig-Holstein	2.910.875	225.182	15.247	5.238	23,3
Niedersachsen	8.003.421	249.262	11.107	1.388	5,6
Bayern	13.140.183	313.096	6.674	508	1,6
Baden-Württemberg	11.103.043	304.094	6.109	550	1,8
Hessen	6.293.154	301.494	4.108	653	2,2
Hamburg	1.852.478	429.950	3.665	1.978	4,6
Rheinland-Pfalz	4.098.391	233.441	3.562	869	3,7
Mecklenburg-Vorpommern	1.610.774	192.589	3.031	1.882	9,8
Sachsen	4.056.941	208.682	2.286	564	2,7
Berlin	3.664.088	284.534	1.937	529	1,9
Thüringen	2.120.237	195.678	1.753	827	4,2
Sachsen-Anhalt	2.180.684	193.708	1.214	557	2,9
Bremen	680.130	313.022	1.175	1.727	5,5
Brandenburg	2.531.071	196.933	959	379	1,9
Saarland	983.991	230.273	410	417	1,8

Kilde: DESTATIS

Folkerige og velstillede bundesländer i syd køber færre danske varer

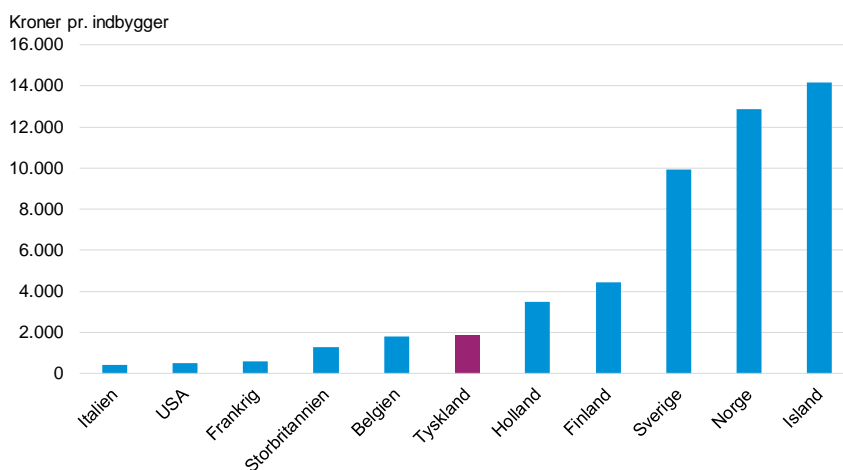
Bayern og Baden-Württemberg er de to bundesländer, hvor indbyggerne bruger den mindste andel af deres indkomst på danske varer. Det er to bundesländer med mange indbyggere og et højt indkomstniveau. Hvis vi kan løfte forbruget af danske varer i disse to

Nordiske forbrugere køber flere danske varer

bundesländer op på det gennemsnitlige niveau i Tyskland, vil det løfte dansk eksport med over 14 milliarder kroner.

Tyskland er et af vores allerstørste eksportmarkeder. Ses der på den samlede eksport af varer og tjenester i forhold til antal indbyggere, så ligger eksporten til Tyskland på niveau med Belgien, men på et markant lavere niveau end eksporten til de nordiske lande. Den store eksport til de nordiske lande skal ses i lyset af færre indbyggere, historisk tætte bånd samt meget mindre kulturelle og sproglige barrierer.

Danske varer og tjenester er mest populære i Norden
Eksport af varer og tjenester i forhold til antal indbyggere, 2020

Kilde: Danmarks Statistik og IMF

Potentiale på mere eksport

Selv om USA har overtaget rollen som Danmarks største eksportmarked, så er danske varer og tjenester meget mere populære i Tyskland end i USA. Hver tysker bruger i gennemsnit mere end tre gange så mange penge på danske varer og tjenester som amerikanerne.

De seneste års tilstand i eksporten til Tyskland, den skæve fordeling på bundesländer og det lavere forbrug i forhold til de nordiske lande tyder på, at danske virksomheder fortsat ikke har høstet det fulde potentiale i eksporten til Tyskland.

2.000 danske datterselskaber beskæftiger næsten 100.000 tyskere

Danske virksomheder har stor lokal tilstedeværelse

Som alternativ til eksport har mange danske virksomheder etableret lokal tilstedeværelse på det tyske marked. Tyskland er det marked, hvor danske virksomheder har flest datterselskaber. De næsten 2.000 danske datterselskaber i Tyskland har samlet set tæt på

100.000 ansatte. Kun i Indien har danske virksomheder flere ansatte end i Tyskland.

Danske datterselskaber i udlandet

2019

	Datterselskaber	Ansatte
Tyskland	1.976	95.405
Sverige	1.335	74.526
Norge	1.102	45.053
Storbritannien	894	89.556
USA	882	78.887
Polen	557	75.133
Frankrig	545	66.404
Nederlandene	515	23.704
Kina	485	84.579
Spanien	435	46.396
I alt	14.307	1.476.073

Kilde: Danmarks Statistik

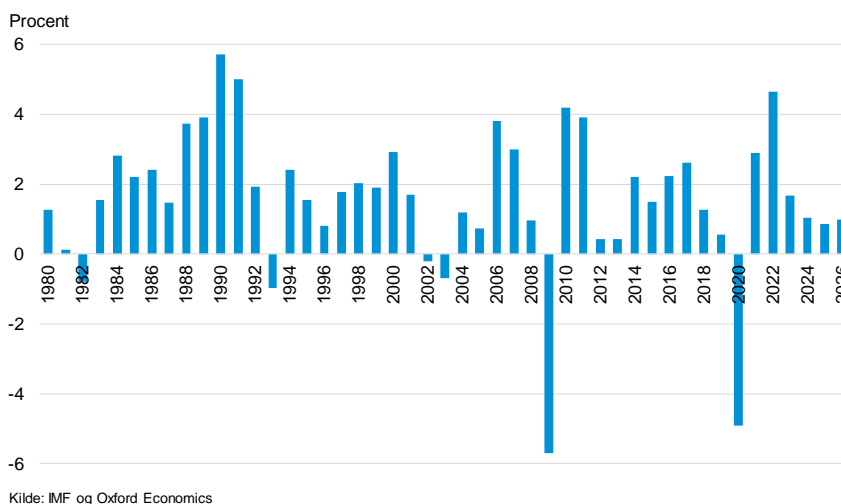
Gennem lokale datterselskaber er det nemmere at få foden inden for på markedet. Datterselskaberne står for en del af produktionen og salget til det tyske marked.

Økonomisk genrejsning

Coronakrisen førte til en tilbagegang i tysk økonomi på næsten fem procent i 2020. Det er den største nedgang siden finanskrisen. I takt med at der bliver åbnet mere og mere op, vender økonomien tilbage til normal aktivitet, hvilket giver et stærkt comeback i væksten. Tyskland ser frem mod den højeste vækst siden genforeningen i starten af 1990'erne.

Store udsving i væksten

Tyskland med højeste vækst siden genforeningen
 Realvækst i BNP i faste priser

Bredt funderet opsving i efter corona

Væksten i Tyskland vil i de kommende år være bredt funderet med fremgang i både forbrug, investeringer og eksport.

Prognose for tysk økonomi

Realvækst i procent

	2020	2021	2022	2023	2024
Privat forbrug	-6,2	1,2	8,8	2,4	1,0
Offentligt forbrug	3,7	1,3	0,4	0,8	0,8
Faste bruttoinvesteringer	-3,5	3,9	3,4	1,7	1,1
Eksport	-10,2	9,2	5,3	3,2	2,2
Import	-9,0	9,5	7,7	3,6	2,2
BNP	-4,9	2,9	4,6	1,7	1,0

Kilde. Oxford Economics

Forventninger til økonomien er dykket en anelse, men opsvinget er stadig intakt

I juli dykkede forventningerne til de kommende seks måneder i det såkaldte IfO-indeks, mens ZEW-indekset, der viser de finansielle investoreres forventninger til økonomien, i august dykkede til laveste niveau siden marts 2020. Begge indeks ligger dog fortsat på et højt niveau, der vidner om, at opsvinget stadig er intakt, omend tempoet måske bliver en anelse lavere end tidligere ventet.

Ifølge OECD's long-term forecasts har Tyskland udsigt til en vækst på under én procent i potentielt BNP pr. indbygger frem mod 2030. Det er blandt de laveste vækstrater i hele OECD.